

**ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรู
ที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาแขวงหลวงน้ำทา
สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา2552**
*(The Students Satisfaction Instructional Process of Pedagogy
Subjects at Luangnamth Teacher Training School, Luangnamtha
Province, Lao P.D.R in Academic Year 2009)*

สุกันชัย พงศ์สวรรค์*
ดร.อุดม รัตนอำมพรโสภณ**
ดร.ผลาดร สุวรรณโพธิ์***

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทาสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 ใน 6 ด้าน คือ การเตรียมการสอน การนำเข้าสู่บทเรียน การควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การจัดกิจกรรม การเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนการสอน กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 จำนวน 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 อันดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) และการเปรียบเทียบเป็นรายคู่ โดยใช้วิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพรูโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรูที่เข้าเรียนระบบหลักสูตรต่างกันมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพรูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

*นิสิตปริญญาโท สาขาวิชาการพัฒนาศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

**ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำโรงเรียนสาธิต “พิบูลบำเพ็ญ” คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

***กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ประจำภาควิชาการจัดการเรียนรู้ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

3. ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรูที่เข้าเรียนสาขาวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพรูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรู /การสอนวิชาชีพรู/โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา

Abstract

The purpose of this research was to study students' satisfaction towards the instructional process of pedagogy subject at Luangnamtha Teacher Training School, Luangnamtha Province, Lao People Democracy Republic, in the academic year 2009 in 6 aspects: teaching planning, lesson introduction, classroom management, classroom atmosphere, instructional activities, educational media and evaluation. The sample of the study consisted of 310 students from Luangnamtha Teacher Training School. The instrument used for collecting the data was a 5-scale questionnaire on satisfaction of the students towards the instructional process of pedagogy subject. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and variance (One way ANOVA).

The findings revealed as follows:

1. In the academic year 2552, the level of satisfaction of the students towards the instructional process of pedagogy subject at Luangnamtha Teacher Training School, Lao People Democracy Republic was, in general, rated at a high level, and the levels of satisfaction of most of all particular aspects were also rated at a high level.

2. The level of satisfaction of the students, entering from various curriculum systems, towards the instructional process of pedagogy subject was found significantly different at .05 level.

3. The level of the satisfaction of the students, majoring in different subjects, towards the instructional process of pedagogy subject was found significantly different at .05 level.

Keywords: Students' Satisfaction/Teaching Profession courses/Luangnamtha Teacher Training School

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เป็นเครื่องมือในการพัฒนามนุษย์ให้มีความรู้ความสามารถ เพื่อจะนำประเทศไปสู่การแข่งขันในระดับโลกและเป็นเครื่องมือในการพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของ

ประชากรให้มีประสิทธิภาพเพราะคนเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม การศึกษาไม่เพียงแต่พัฒนาคนอย่างเดียวแต่ยังพัฒนาโครงสร้างสติปัญญาของมนุษย์ด้วย โดยเฉพาะการศึกษาได้พัฒนาหลักสูตรต่างๆ ให้สอดคล้อง กับวิถีชีวิตและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชากรให้ดีขึ้นด้วย (บุญรัตน์ อินทรสมพันธ์, 2542, หน้า บทนำ) จากการประชุมใหญ่ครั้งที่ 5 ของ

พรรค เมื่อปลายปีพ.ศ. 2539 ได้กำหนดเป้าหมายของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หลุดพ้นจากการเป็นประเทศด้อยพัฒนาในปี พ.ศ.2563 โดยกระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวได้กำหนดแผนพัฒนาวิชาชีพครู ซึ่งมีเป้าประสงค์ทำให้ครูมีมาตรฐานทางด้านวิชาชีพครู มีความรับผิดชอบต่อการสอน ทำให้การศึกษามีคุณภาพยิ่งขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทำให้ครูมีคุณสมบัติ มีความรับผิดชอบสูง มีความชำนาญในวิชาชีพครู ทำให้ครูได้รับการยกย่องอย่างต่อเนืองมีบทบาทสูงขึ้น ตลอดจนเปิดโอกาสให้ครูได้รับการพัฒนาวิชาชีพครูในด้านการสอน สร้างแรงจูงใจให้แก่ครูอย่างเหมาะสม เพื่อให้ครูมีความกระตือรือร้นต่อวิชาชีพครูมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2549)

นอกจากนี้รัฐบาลของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ได้กำหนดให้มีการพัฒนาการศึกษา ก่อนวัยเรียนและปฏิบัติการศึกษาแบบบังคับให้สำเร็จตามคาดหมาย รัฐบาลได้เพิ่มการลงทุนให้แก่การศึกษาและถือเอารายจ่ายงบประมาณเป็นหนึ่งในแผนงานต่างๆ ของรัฐบาลเพื่อพัฒนาการศึกษาแห่งชาติให้มีคุณภาพ สร้างโอกาสโดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ในเขตห่างไกล สตรี เด็ก และผู้ด้อยโอกาส พร้อมทั้งสร้างให้พลเมืองลาวได้เรียนวิชาชีพครูมากขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 3)

โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา จัดการสอนวิชาชีพครูเพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมเป็นสถาบันการศึกษาสร้างครูชนเผ่า ซึ่งมีระดับชั้นกลางและสูง นักเรียนที่มาเรียนมีความแตกต่างด้านภาษา ประเพณี และวิถีชีวิต โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาเป็นสถาบันการศึกษาที่ทำหน้าที่ควบคุม ดูแล ประสานงานเกี่ยวกับการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรชั้นกลางและสูง โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเป็นศูนย์กลาง

ในการจัดการศึกษาระดับประกาศนียบัตรระดับชั้นกลางและสูง เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาค้นคว้าวิจัยในสาขาต่างๆ เพื่อควบคุมคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาระดับชั้นกลางและสูง โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาจึงมีบทบาท หน้าที่ในการบริหาร และจัดการสอนวิชาชีพครู เพื่อให้โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทากลายเป็นสถาบันการศึกษาเป็นที่ยอมรับของสังคม เช่น มีความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ และมีระเบียบวินัย ดังนั้นโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาต้องพัฒนานักเรียนครูให้มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามความต้องการของสังคม ครูผู้สอนของโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาต้องได้พัฒนาด้านความรู้ ความสามารถ ความชำนาญ ความมีระเบียบวินัย เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียน และนักเรียนสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้

ครูที่สังกัดโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา ได้จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการของสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวกำหนดไว้ มุ่งหวังสร้างให้เยาวชนลาวมีความรู้ความสามารถพร้อมที่จะไปพัฒนาประเทศได้อย่างก้าวกระโดด ปัจจุบันครูโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทามีหน้าที่สอนวิชาชีพครูในแต่ละระบบหลักสูตร แต่ละสายวิชาเรียนดีในระดับหนึ่ง แต่เมื่อเทียบกับความต้องการของการศึกษา และความต้องการของสังคมแล้วยังมีปัญหาที่เกี่ยวข้องกับตัวนักเรียนเองหรือเกี่ยวข้องกับตัวครูผู้สอน มีการปรับปรุงกันมาตลอด แต่ที่ผ่านมาสังเกตเห็นว่าการสอนบางส่วนยังมีปัญหา เช่น ครูจำนวนหนึ่งไม่เป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่นักเรียนครู ส่วนหนึ่งไม่เตรียมแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนไม่เร้าใจนักเรียน การสอนของครูไม่สร้างความกระตือรือร้นให้แก่ผู้เรียนมากนัก การใช้สื่ออุปกรณ์ เทคโนโลยี ในการเรียนการสอนมีน้อย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ มีความจำเป็นต้องมีการประเมินจากนักเรียน เพราะว่าถ้านักเรียนได้รับการสอนที่ดีจาก

ครูก็จะทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนของครู และทำให้การสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น รวมทั้งเป็นข้อมูลเพื่อการเตรียมความพร้อมในการยกระดับเป็นวิทยาลัยครูในปลายปีพ.ศ. 2553 ต่อไป ซึ่งประเด็นปัญหาดังกล่าวไม่ได้รับแก้ไขและพัฒนาให้ดีขึ้น ซึ่งตามแนวคิดของเฮิร์ซเบิร์กกล่าวว่า การเรียนนั้นจะต้องมีสิ่งที่ทำให้เกิดความพึงพอใจ ซึ่งเรียกว่าปัจจัยกระตุ้นและสิ่งที่เป็นส่วนที่เสริมให้คนเกิดความพึงพอใจ เรียกว่า ปัจจัยค้ำจุน (Herzberg, 1959, pp. 60-69)

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีววิทยากรุโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการสอนวิชาชีววิทยากรุโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาให้มีประสิทธิภาพและมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีววิทยากรุที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีววิทยากรุโดยจำแนกตามระบบหลักสูตร
3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีววิทยากรุโดยจำแนกตามสายวิชาเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนที่เรียนระบบหลักสูตรต่างกันมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีววิทยากรุต่างกัน
2. นักเรียนที่เรียนสายวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีววิทยากรุต่างกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลการวิจัยครั้งนี้จะได้ข้อมูลที่เป็นแนวทางให้ผู้บริหารและครูใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข และพัฒนาการสอนวิชาชีววิทยากรุของครูโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้จะเป็นแนวทางให้กับสถาบันสร้างครูอื่นๆ นำไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนวิชาชีววิทยากรุของสถาบันการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้นและส่งผลให้การสอนวิชาชีววิทยากรุของประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวมีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนที่สังกัดอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ปีการศึกษา 2552 รวมทั้งสิ้น 1,525 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ปีการศึกษา 2552 จำนวน 310 คนโดยสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) คือ สุ่มสัดส่วนของแต่ละชั้นเรียน ตามตารางของ เครจซี และมอร์แกน (Krejcie and Morgan)
3. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 3.1 ตัวแปรต้น หรือ ตัวแปรอิสระ (Independent Variable) ได้แก่
 - 3.1.1 ระบบหลักสูตร ได้แก่ ระบบ 11+3 ครุมัธยมต้น 11+2 ครูอนุบาล8+3 ครูประถม 5+4 ครูประถม และ11+2 ครูประถม
 - 3.1.2 สายวิชา ได้แก่ ครูสายวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ ภาษาลาว ภาษาอังกฤษ อนุบาล และประถม
 - 3.2 ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความพึงพอใจต่อการสอนในวิชาชีววิทยากรุโดยแบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน การนำเข้าสู่

บทเรียน การควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน และการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของ ลิเคิร์ท (Likert Scale) ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวพครู

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวพครูที่โรงเรียนสร้างครุหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ปีการศึกษา 2552 โดยรวมทั้ง 6 ด้าน

ด้านที่	ความพึงพอใจของนักเรียน	\bar{X}	SD	ระดับความพึงพอใจ	ลำดับที่
1	การเตรียมการสอน	3.36	.76	ปานกลาง	5
2	การนำเข้าสู่บทเรียน	3.68	.64	มาก	1
3	การควบคุมห้องและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน	3.59	.58	มาก	3
4	การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.67	.54	มาก	2
5	การใช้สื่อการเรียนการสอน	3.34	.75	ปานกลาง	6
6	การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน	3.58	.54	มาก	4
	รวม	3.57	.51	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวพครูที่โรงเรียนสร้างครุหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจาก

วิธีเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนสร้างครุหลวงน้ำทา เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยแบบสอบถามไปแจกให้นักเรียนโรงเรียนสร้างครุหลวงน้ำทาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ด้วยตนเองกับ จำนวน 310 ฉบับและได้แบบสอบถามคืน จำนวน 310 ฉบับ ซึ่งเป็นแบบสอบถามทุกฉบับมีความสมบูรณ์สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติได้ คิดเป็นร้อยละ 100

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวพครูที่โรงเรียนสร้างครุหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

มากไปหาน้อย พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน การควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมิน

ผลการเรียนการสอน การเตรียมการสอน และการใช้
สื่อการเรียนการสอน

2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียน
ต่อการสอนวิชาชีพครูโดยจำแนกตามระบบหลักสูตร

ตารางที่ 2 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) ความพึงพอใจของนักเรียน
ต่อการสอนวิชาชีพครูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ปีการศึกษา 2552 โดยจำแนก
ตามระบบหลักสูตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	4	2.83	.70	2.73*	.02*
ภายในกลุ่ม	305	78.95	.25		
รวม	309	81.78			

*p < .05

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนที่โรงเรียนสร้าง
ครูหลวงน้ำทา ระบบหลักสูตรต่างกันมีความพึงพอใจ
ต่อการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่เรียนอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวง

น้ำทาระบบหลักสูตรต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการ
สอนวิชาชีพครูใน 6 ด้านแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่
ที่นักเรียนมีความพึงพอใจแตกต่างกัน จึงได้ทดสอบ
ความแตกต่างเป็นรายคู่ดังตาราง 3

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบรายคู่ (LSD) ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครูที่โรงเรียนสร้าง
ครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา ปีการศึกษา 2552 โดยจำแนกตามระบบหลักสูตร

\bar{X}	ตัวแปร	11+3 ครูมัธยมต้น	11+2 ครูประถม	11+2 ครูอนุบาล	8+3 ครูประถม	5+4 ครูประถม
3.51	11+3 ครู มัธยมต้น					
3.73	11+2 ครูประถม	.2158*				
3.77	11+2 ครูอนุบาล	.2611*	.045			
3.65	8+3 ครูประถม	.1439	.072	.1173		
3.57	5+4 ครูประถม	.062	.1534	.1987	.081	

จากตารางที่ 3 จากการเปรียบเทียบรายคู่ ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพรูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา จำแนกตามระบบหลักสูตรพบว่า ระบบหลักสูตร 11+2 ครูประถม และระบบหลักสูตร 11+2 ครูอนุบาลมีความพึงพอใจต่อ

การสอนวิชาชีพรูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพรูโดยจำแนกตามสายวิชาเรียน

ตารางที่ 4 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวน (One-way ANOVA) ความพึงพอใจของนักเรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	6	7.18	1.19	4.86*	.00*
ภายในกลุ่ม	305	74.60	.24		
รวม	309	81.78			

*p < .05

จากตารางที่ 4 พบว่า นักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา สายวิชาเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า นักเรียนที่เรียนอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา

สายวิชาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการสอนใน 6 ด้านแตกต่างกันอย่างน้อย 1 คู่ที่นักเรียนมีความพึงพอใจแตกต่างกัน จึงได้ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ดังตาราง 5

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบรายคู่ (LSD) ความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพรู ที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขนงหลวงน้ำทาปีการศึกษา 2552 โดยจำแนกตามสายวิชาเรียน

\bar{X}	ตัวแปร	คณิตศาสตร์	วิทยาศาสตร์	สังคมศาสตร์	ภาษา ลาว	ภาษาอังกฤษ	อนุบาล	ประถม
		3.48	3.20	3.41	3.64	3.66	3.73	3.68
3.48	คณิตศาสตร์							
3.20	วิทยาศาสตร์	.2754*						
3.41	สังคมศาสตร์	.067	.0284					
3.64	ภาษา ลาว	.1648	.4402*	.2318*				
3.66	ภาษาอังกฤษ	.1765	.4519*	.2435*	.012			
3.73	อนุบาล	.2465*	.5220*	.3136*	.082	.070		
3.68	ประถม	.2013*	.4767*	.2683*	.037	.025	.045	

จากตารางที่ 5 พบว่า จากการเปรียบเทียบรายคู่อความแตกต่างของความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา จำแนกตามสายวิชาเรียนพบว่า สายครูวิทยาศาสตร์ สายครูภาษาลาว สายครูภาษาอังกฤษ สายครูอนุบาล และสายครูประถมมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปผลการวิจัย

1. นักเรียนโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า การนำเข้าสู่บทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน และการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ส่วนการเตรียมการสอน และการใช้สื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง

2. นักเรียนโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา ที่เรียนระบบหลักสูตรต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยนักเรียนที่เรียนในระบบหลักสูตรมัธยม 11 + 3 กับนักเรียนครูประถม 11+2 และนักเรียนครูอนุบาล 11 + 2 มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีมากกว่านักเรียนที่เรียนระบบหลักสูตรครูประถม 11+2

3. นักเรียนโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา ที่เรียนสายวิชาเรียนต่างกันมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนที่เรียนสายครุคณิตศาสตร์แตกต่างกับนักเรียนที่เรียนสายครูวิทยาศาสตร์ นักเรียนสายครูอนุบาลและนักเรียนสายครูประถม โดยนักเรียนครูสายครุคณิตศาสตร์มีความพึงพอใจมากกว่านักเรียนครูสายวิทยาศาสตร์ นักเรียนสายครูอนุบาลและนักเรียนสายครูประถม ส่วนนักเรียนสายครูวิทยาศาสตร์มีความพึง

พอใจน้อยกว่านักเรียนครูสายอนุบาลและนักเรียนสายครูประถม และนักเรียนที่เรียนสายครูวิทยาศาสตร์และนักเรียนสายครุสังคมศาสตร์ แตกต่างกับ นักเรียนสายครุภาษาลาว สายครูภาษาอังกฤษ สายครูอนุบาล และสายครูประถมมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีมากกว่านักเรียนครูสายวิทยาศาสตร์และนักเรียนครูสายสังคมศาสตร์

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกกล่าวถึงประเด็นสำคัญที่ได้ค้นพบซึ่งจะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

ผลการการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวเคมีที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีวเคมีโดยรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่าครูผู้สอนในโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพร้อมในการสอนวิชาชีวเคมีทั้ง ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน ด้านการควบคุมห้องเรียนและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้านการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน และ จึงทำให้นักเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้อง พรรณี แผลงจันทิก (2532, หน้า 105-106) ได้ศึกษาวิจัย ความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับบัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒบางแสน ผลการวิจัยพบว่า วิชาเอกการบริหารการศึกษา จิตวิทยาการแนะแนว และวิชาเอกชีววิทยาส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก จึงอาจกล่าวได้ว่า การสอนวิชาชีวเคมีอยู่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาทำได้ดีระดับหนึ่งและผู้วิจัยมีความเห็นเพิ่มเติมว่าโรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทายังคงต้องพัฒนาการสอนวิชาชีวเคมีต่อ

ไปเพื่อให้ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครู สูงสุดในอนาคต ยกเว้นด้านการเตรียมการสอน การใช้สื่อการเรียนการสอน นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครูในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านการเตรียมการสอน พบว่า นักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา แขวงหลวงน้ำทา สธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ปีการศึกษา 2552 ด้านการเตรียมการสอนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อส่วนใหญ่ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นด้านการวางแผนการสอนนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการวางแผนการสอน ด้านการเตรียมสื่อวัสดุ และอุปกรณ์การสอนและด้านการเตรียมเครื่องมือในการวัดผล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่ นอกจากมีชั่วโมงสอนแล้วยังทำหน้าที่เป็นผู้บริหารงานต่างๆ อยู่ในหน่วยงาน ครูจำนวนหนึ่งถูกส่งไปฝึกอบรม ดังนั้นจึงทำให้ครูผู้สอนไม่ค่อยมีเวลาเพียงพอในการจัดทำแผนการสอน ครูผู้สอนไม่ค่อยได้รับการฝึกอบรมเรื่องการผลิตสื่อ จึงทำให้ครูผู้สอนขาดความรู้ในการผลิตสื่อประกอบการเรียนการสอนได้มากนัก และสื่อที่ประกอบในการเรียนการสอนไม่ค่อยจะมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับปิยะชาติ โชคพิพัฒน์ (2540, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือต่อกระบวนการเรียนการสอน ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจต่อกระบวนการเรียนการสอนด้านต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการนำเข้าสู่บทเรียน นักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาชีพครูด้านการนำเข้าสู่บทเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมากและ

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าบางข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากและบางข้อนักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นอาจเพราะว่าครูจำนวนหนึ่งไม่ได้วางแผนการสอนล่วงหน้า จึงทำให้ครูขาดทักษะการนำเข้าสู่บทเรียน และไม่ได้คำนึงถึงในการเลือกกิจกรรมมาช่วยในการนำเข้าสู่บทเรียน ขาดความเอาใจใส่การตรวจและบันทึกรายชื่อการเข้าร่วมเรียนของนักเรียน ทั้งนี้แสดงว่าครูผู้สอนยังไม่ได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับด้านนี้มากนัก

3. ด้านการควบคุมห้องและ การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน นักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพึงพอใจต่อการสอน ด้านการควบคุมห้องและการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ส่วนใหญ่ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นบางข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นอาจเพราะว่า ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งไม่ได้ส่งเสริมให้นักเรียนเรียนอย่างมีประชาธิปไตย ขาดทักษะในการสร้างบรรยากาศในห้องเรียน งบประมาณที่จะมาจัดซื้ออุปกรณ์ไม่เพียงพอ และการให้รางวัลแก่นักเรียนไม่มากนัก แสดงว่าผู้บริหาร และครูผู้สอนในโรงเรียนไม่ได้ให้ความสำคัญและส่งเสริมในสิ่งที่กล่าวมานี้เท่าที่ควร

4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน นักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา มีความพึงพอใจต่อการสอนด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ยกเว้นบางข้อที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นอาจเพราะว่า ครูผู้สอนแต่ละคนมีเทคนิคการสอน วิธีสอน และอุปกรณ์การสอนที่แตกต่างกัน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละครั้งส่วนใหญ่ยังสอนวิธีแบบเอาครูเป็นศูนย์กลางคือ ครูเป็นผู้บรรยาย เป็นผู้อธิบาย เป็นผู้ตั้งปัญหาและแก้ปัญหาด้วยตนเอง นักเรียนไม่ค่อยมีโอกาสได้ค้นคิด ไม่ค่อย

ได้อภิปรายเพื่อแก้ปัญหาพร้อมกันการสรุปเนื้อหาหรือประเด็นที่สำคัญให้แก่นักเรียนยังไม่ชัดเจน การเชิญวิทยากรภายนอกมาสอนเพิ่มเติมในบางวิชานั้นไม่ค่อยมีมากนัก เพราะว่า งบประมาณไม่เพียงพอ ขาดผู้เชี่ยวชาญ

5. ด้านการใช้สื่อการเรียนการสอนนักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาที่มีความพึงพอใจต่อการสอนด้านการนำใช้สื่อการเรียนการสอนโดยรวมและรายชื่ออยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นอาจเพราะว่า งบประมาณไม่เพียงพอที่จะมาจัดซื้อเทคโนโลยี เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ มาประกอบในการเรียนการสอน และครูผู้สอนไม่ค่อยจะได้ฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตสื่อจึงทำให้ครูผู้สอนจำนวนหนึ่งขาดความรู้ในการผลิตสื่อ และสื่อที่นำมาใช้ในการเรียนการสอนไม่ค่อยมีประสิทธิภาพ และเพียงพอกับความต้องการ

6. ด้านการวัดประเมินผลการเรียนการสอนนักเรียนที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทาที่มีความพึงพอใจต่อการสอนด้านการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าส่วนใหญ่ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากยกเว้นบางด้านที่นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้เป็นอาจเพราะว่า การออกข้อสอบของครูไม่ค่อยได้หาค่าความยากง่าย ขาดการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับการวัดและประเมินผล ครูไม่ค่อยพิจารณาว่าข้อสอบนั้นวัดถูกตามจุดประสงค์ของการวัดหรือไม่ไม่ค่อยหาค่าอำนาจจำแนกและประสิทธิภาพของเครื่องมือ และการทดสอบความรู้ที่นักเรียนส่วนใหญ่เป็นการประเมินผลความรู้ทางด้านทฤษฎี

7. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวศพบพบว่านักเรียนที่เรียนระบบหลักสูตรต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีวศพบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 ที่กำหนดไว้ว่า นักเรียนที่เรียนระบบหลักสูตรต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีวศพบต่างกัน

ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า หลักสูตรโรงเรียนสร้างครูส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่ทำการเปิดการเรียนการสอนใหม่ การกำหนดระยะเวลาเรียนแต่ละหลักสูตรแตกต่างกัน และโครงสร้างของหลักสูตรส่วนใหญ่มีความแตกต่างกัน จึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจมีความแตกต่างกันไป ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัยของนันทยา ผิวงาม (2540) ได้ศึกษาทัศนคติของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์คณะวิทยาการจัดการ ในสถาบันราชภัฏวิทยาลัยอีสานเหนือโดยเปรียบเทียบพฤติกรรมการสอนที่เป็นจริงที่คาดหวัง 4 ด้าน คือ ด้านการเตรียมการสอน ด้านดำเนินการสอนด้านการประเมินผลการเรียน และด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนตามผลการวิจัยพบว่านักศึกษามีทัศนคติต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนที่เป็นจริงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีวศพบพบว่านักเรียนที่เรียนสายวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีวศพบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 ที่กำหนดไว้ว่านักเรียนที่เรียนสายวิชาต่างกันมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนวิชาชีวศพบแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า เนื้อหาวิชาที่นำมาจัดการเรียนการสอนแต่ละสายวิชาส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูแต่ละคนมีความแตกต่างกัน นักเรียนที่มาเรียนต่อแต่ละสายวิชา มีความรู้พื้นฐานทางการศึกษาที่ต่างกันทำให้ความรับรู้และความเข้าใจแตกต่างกันครูผู้สอนจำนวนหนึ่งไม่ค่อยมีประสบการณ์มากนักจึงทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เจริญ ศาสตร์วาท (2539) ได้ศึกษา และเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุบลราชธานี

พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มัธยมศึกษาปีที่ 2 และมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดกรมสามัญศึกษาและสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีมีความพึงพอใจต่อการสอนวิชาพลศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากการวิจัยพบว่า ความพึงพอใจของนักเรียนต่อการสอนวิชาชีพครูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ด้านการเตรียมการสอนและด้านการใช้สื่อมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ดังนั้นผู้บริหาร ครูอาจารย์ ควรให้ความสนใจและความสำคัญ เพื่อที่จะได้นำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการเตรียมการสอนและการใช้สื่อการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น
2. จัดทำการสำรวจความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในทุกภาคเรียน เพื่อให้ครูได้พัฒนาการเรียนการสอนของตนเอง
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โรงเรียนสร้างครูควรสนับสนุนให้นักเรียนมีการศึกษา

ค้นคว้าด้วยตนเองเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้นโดยอาจารย์เป็นผู้แนะนำอย่างสม่ำเสมอและควรเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการกำหนดกิจกรรมในการจัดการเรียนการสอน

4. ครูที่โรงเรียนสร้างครูหลวงน้ำทา ควรเชิญอาจารย์ หรือ บุคคลภายนอกที่มีความชำนาญมีความรู้ และประสบการณ์ในวิชานั้นๆ มาสอนเพิ่มเติมเพื่อให้ความรู้แก่นักเรียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาถึงความพึงพอใจของนักเรียนครูที่เรียนจบไปประกอบอาชีพในโรงเรียนต่าง ๆ
2. ศึกษาความพึงพอใจรูปแบบการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนสร้างครู
3. ศึกษาความพึงพอใจในการบริหารงานของผู้บริหารในโรงเรียนสร้างครู
4. ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการใช้หอสมุดอาคารเรียนหอพัก และสภาพแวดล้อมอื่นๆ ในโรงเรียนสร้างครู

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *กฎหมายว่าด้วยการศึกษาระดับปรับปรุง*. เวียงจันทน์:

กระทรวงศึกษาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติลาวเวียงจันทน์.

_____. (2549). *แผนยุทธศาสตร์การสร้างครู*. เวียงจันทน์: กระทรวงศึกษาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติลาวเวียงจันทน์.

_____. (2551). *หลักสูตรการสอนมัธยมต้น หลักสูตรการสอนประถม หลักสูตรการสอน อนุบาล*. ศูนย์พัฒนาครู กระทรวงศึกษาธิการ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

เจริญ ศาสตราวหา. (2539). *ความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อการสอนวิชาพลศึกษา*.

วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาการสอนพลศึกษา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

- นันทิยา ผิวงาม. (2540). ศึกษาทัศนะของนักศึกษาที่มีต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนของอาจารย์คณะ
วิทยาการจัดการ ในสถาบันราชภัฏวิทยาลัยอีสานเหนือ. ปรินูญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต.
กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- บุญรัตน์ อินทรสมพันธ์. (2542). ความพึงพอใจของนักเรียนต่อพฤติกรรมการเรียนการสอนในระบบ ทวิภาคี
สังกัดกรมอาชีวศึกษา จังหวัดชลบุรี. ปรินูญการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยะชาติ โชคพิพัฒน์. (2540). การเสนอโครงการพัฒนาคณาจารย์สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
พระนครเหนือ. วารสารเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 4(3), 12-13.
- พรรณี แผลงจันทิก. (2532). ความพึงพอใจของนิสิตบัณฑิตต่อกระบวนการเรียนการสอนระดับปรินูญานิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- Herzberg, F. (1959). *The Motivate to Work*. New York: John. Wiley
- Krejcie, R. V. & Morgan, D.E. (1970). Determining Sample Size for Research
Activities: Educational and Psychological Measurement, 30(3), 608-610.